

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

436. An odiosa, an verò favorabilis sit pensionum reservatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

superflui Ecclesiastici, ait Lott. l. 1. q. 36. n. 42. Siquidem omnino iustum & sanctum est, ex superfluis ab uno auferre, ut detur egenti, per eum, cui reddituum Ecclesiasticorum absoluta est administratio, dum etiam aliis clerici ad horum reddituum superfluum in pauperes erogationem tenentur. *c. sicut. 8. dist. 47. Lott. n. 43.* Unde jam

2. Respondeo secundò: Non est contra naturam & caritatis ordinem ex eo, quòd victus de altari subtrahatur fervienti altari, & applicetur non laboranti, dum nimis durum & irrationabile videtur, ut, cum pensionarius in Ecclesia non labore, neque fervierit, nihilominus ex ea metat, & fructus suè labore manducet; nam quatenus beneficiatus servit altari, ei relinquatur, quod ei sufficit ad victum & ultra: nec queri iuste potest de insufficientia, cum semper præcaveat Papa, ut congrua titulari pro ejus sustentatione, deductis etiam oneribus præstandis, remaneat, quæ congrua seu congruentia vivendi non pendet à proprio affectu (qui ut in homine est inordinatus. ut Seneca 3. de benef. c. 3. ita perpetuò est contrarius æquitati. *c. ult. de elect. in 6. facillè que resolvitur in cupiditatem, neque satietatem, neque ullum admittit finem, c. sicut ij. d. 47.*) sed ab æstimatione & arbitrio moderatoris reipublicæ, cujus præcipua cura est, modum ponere sumptibus cuiusque privati; cessante insuper hac amaritudine propter adhibitum consensum titularis, qui ideo non potest allegare, se esse circumventum. Lott. loc. cit. n. 49. 51. & 52.

3. Respondeo tertio: neque est contra canones seu jus positivum, Lott. cit. q. 36. n. 45. contra Corrad. pr. benef. l. 5. c. 2. n. 4. & Hostiens. in c. ad audientiam de rescrip. n. 2. censentes, hunc usum esse reprobatum à jure, præcipuè propter illud editum; beneficia sine diminutione conferantur. Non primò contra textum Clem. 2. de relig. domib. ex eo, quòd per hujusmodi pensionum reservationes distincta ad pium usum in alium convertantur, quod vetat citatus textus; dum ad istiusmodi reservationes requiritur auctoritas Apostolica, quæ per citatum textum intacta in hoc reservatur, ibi: *salva quidem Sedis Apostolicæ auctoritate.* Lott. n. 54. Non secundò contra *c. exstirpanda, de præb.* siquidem textus ille simpliciter prohibet, dismembrari fructus ab Ecclesia parochiali, per quam dismembrationem ipsa efficiatur alterius Ecclesiæ censuaria, quod non convenit terminis pensionis. De illius autem dismembrationis iustitià agemus alibi. Lott. cit. q. 36. n. 3. Non tertio contra *c. prohibemus, de censibus.* nam ibi prohibentur duo: nempe Ecclesiam fieri alterius Ecclesiæ censuariam, & collatorem partem fructuum sibi appropriare; in pensione autem neque Papa sibi applicat fructus, neque constituitur unum beneficium censuarium alterius, siquidem gravatur solum Rector beneficii in certa pecuniæ quantitate, quod non pertinet ad gravamen Ecclesiæ, nisi quis tropicè loquatur, Lott. nu. 4. Non quarto contra *c. audivimus, de collusione deteg.* nam per textum illum non prohibetur usus, sed abusus, non pensio, sed collusio, quæ nimirum duo inter se collidunt, uno sustentante se super beneficio ab alio molestari, ut sic cedenti ex causa transactionis reservetur pensio annua, Lott. n. 6. Non quinto contra *c. unic. ut benef. sine diminitur, conferantur,* quia id locum non habet in pensione

ut vidimus, Lott. n. 5. Non sextò contra *c. majoribus, de præb.* ubi prohibetur, ne beneficia sciendantur, quia pensionum reservatio non infert beneficiorum divisionem, Lott. loc. cit. n. 47. Atque ita contra Paul. Roman. in tr. de pens. c. 8. n. 22. Gig. eod. tr. q. 96. n. 1. & alios variis dictionibus pensionum usui invidiam conciliantes concluditur cum Lott. n. 55. illum in se amarum nihil aut dissonum juri in se continere, secus ac fortè de reservatione omnium fructuum dici posset, tamen & in hac causa honestatis prævaleat. ut Lott. n. 56. Nihilominus magis adhuc in specie sit

Quæstio 435. An licita sit pensio in favorem resignantis sic volentis & non aliter, beneficio resignato imposta à Papa?

Respondeo affirmativè. Azor p. 2. l. 7. c. 21. q. 5. Corrad. pr. benef. l. 5. c. 2. n. 1. Paris. l. 6. q. 2. n. 67. citans Abb. Anan. Felin. in c. non satis, de simon. Tamen enim resignatio debeat esse pura & libera, *c. ex parte il. i. de off. deleg. & ibi DD.* communiter, id tamen intelligitur, nisi Papa aliter deposuerit, siquidem factum Papæ in hoc puncto tollit omne vitium simoniæ, prout de jure & stylo inveterato attestatur Nav. in man. c. 23. n. 107. Paris. loc. cit. n. 68. & 69. Proceditque etiam ipsum, etiam si ante resignationem inter resignantem & resignatarium de solvenda annuatim pensione præcesserit tractatus, ita ut secutà dein resignatione, impletaque hac conditione vitium nullum simoniæ etiam mentalis remaneat. Paris. loc. cit. n. 70. citans Felin. in c. ad audientiam, il. 2. de rescrip. n. 3. Gamb. de pot. leg. l. de pension. n. 116. n. 1. & c. ac subdens n. 71. quod nisi Papæ auctoritas redderet istiusmodi resignantes rutos, lumina ret laqueus valde universalis, ut Redoan. de simon. p. 2. c. 13. n. 7. dum quotidie fiunt tales resignationes in manibus Papæ, & conceduntur resignantibus pensiones, Papæ sciente saltem in genere, quòd ambæ partes inter se tractaverint. Sed neque tractatus de renunciando certo modo est prohibitus, sed solum pactio firma; præcipuè, si apponatur clausula: *si Sanctissimo placuerit:* & ita nihil concludatur in hoc tractatu, vel si concludatur, remittatur Papæ. Paris. n. 72. & 73. citatis pluribus. Et sic hodie dum permittitur esse hujusmodi tractatus de stylo, ut in mandato & supplica dicatur, quòd renunciatur reservatà pensione, & hoc tolleretur à Papa, tradit Paris. n. 75. unde, si quandoque in literis apponatur: *modò non præcedat prius pactio privata:* id intelligitur, ut non detur pecunia, Paris. cit. n. 75. ex præposit.

Quæstio 436. Num odiosa, an verò favorabilis sit pensionum reservatio?

Respondeo, minimè odiosam esse. Sequitur ex respons. ad qq. præced. dum enim duplici dicta causà honestatur, & uni communi nullatenus contrariatur, sed potius valde congruit, odiosa minimè dici potest, præcipuè ubi concurrat consensus illius, qui videbatur gravari (quod ipsum esse de forma, dicitur infra, & in quod oculos perpetuò defigit Papa, ut ait Lott. cit. q. 36. n. 46.) ita ut abstersa omni odii consideratione judicetur absolute dispositio favorabilis. Lott. loc. cit. n. 42. juncto n. 46.

2. Contrarium nihilominus, nempe impositionem pensionis esse odiosam, quia est contra jus, tenet

tenet Corrad. l. 5. c. 2. n. 4. idem asserit Paris. l. 6. q. 2. n. 5. pensionem odiosam, quia imponit servitutem beneficio. citans pro hoc Sarn. ad reg. de infirm. q. 16. Item n. 84. dicens materiam pensionem strictam, odiosam & penalem esse. Distingunt alii, ita ut velint pensionem ante concessionem, dum illa in esse deducitur, odiosam, post concessionem, quando jam in actum deducta, favorabilem dici. Burfar. cons. 126. nu. 90. apud Corrad. loc. cit. Gonz. ad reg. 8. gl. 6. proem. n. 21. citans Gig. de pens. q. 94. ad initium.

Questio 437. Quanam sit causa formalis & materialis impositionis pensionum?

Respondeo ad primum: Causa formalis est consensus consensus titularis & auctoritatis Papae; nam neque sine illo consensu Papa reservat pensionem, neque consensus ille partium sine auctoritate Papae praestat aliquid. l. 1. q. 35. n. 65. & 66. De quorum utroque in sequentibus.

2. Respondeo ad secundum: Causa materialis pensionum est dicta quantitas fructuum, vel, ut Lott. loc. cit. n. 52. & 53. quantitas certa pecuniarum; eod quod, quamvis pensio imponatur super fructibus & emolumentis beneficii, fructus tamen hi sunt in simplice obligatione, non autem in solutione. De quo infra.

Questio 438. Quae sit causa impulsiva & finalis reservationis pensionum?

Respondeo ad primum: Causas impulsivas, quibus Papa impellitur ad reservandam pensionem, de qua hic sermo, duas solum principales assignat Lott. l. 1. q. 35. n. 45. nempe resignationem, sive simplex ea sit, sive sit pro concordia, & contingentem novam vacationem beneficii, utpote, quae non intenduntur ut finis, sed quae simplicem solum occasionem praestant reservandi Pensionem, & ad quas omnes aliae reducuntur, vel, si qua sunt alia huc non reducibiles, haec terminos hujus resignationis excedunt. Lott. loc. cit. n. 46. Idem ferè volunt alii, dum duplicem statuunt causam pro pensione Ecclesiastica (et si eas non vocent impulsivas) unam onerosam, dum alicui sub onere aliquo pensio conceditur, v. g. quia beneficium resignat, vel permutat cum altero tenuiori, vel quia cedit liti & juri praetense. Alteram lucrativam, sub qua comprehenditur ferè omnis alia causa concedendi alicui ex alieno beneficio pensionem, v. g. quia bene meritus est de Ecclesia, vel quia is, aut ejus consanguinei servitium aliquod vel obsequium praestiterunt, in cuius obsequii gratitudinem pensio conceditur, Castrop. de benef. d. 1. p. 11. §. 2. n. 1. Azor. p. 2. l. 7. c. 21. q. 6. Paris. l. 6. q. 2. à n. 7. quin etiam ibid. n. 130. ex Paul. Rom. tr. de pens. q. 1. n. 1. causarum illarum impulsivam comprehensarum sub causa lucrativa quatuor enumerat: nempe literaturam, sive quia quis literatus est, seu studiis vacat; hospitalitatem, seu quia quis hospitalitatem exercet: primum & amorem, additque in usu esse has, morum & vitae honestatem, aliaque laudabilia.

2. Respondeo ad secundum: Causa propria finalis in utraque illa causa impulsiva semper est unica, nempe alimentorum suppeditatio. Lott. cit. n. 46. Card. de Luc. de pens. d. 19. n. 11. ubi pensio reservata seu assignata dicitur pensionarii alimentis, quorum naturam habere dicitur, &

P. Leuren. Fori Benef. Tom. III.

quorum jure regulatur. Quotiescunque enim Papa providet alicui sub reservatione pensionis, sive ex causa simplicis resignationis, sive ex causa cessionis jurium pro concordia, aut simpliciter pensionem reservat, tam in supplicatione quam in proemio literarum inserit clausulam expressivam causae hujus alimentorum. Lott. n. 47. nam in casu cessionis seu resignationis, etiam ex concordia, haec clausula concipitur per haec verba: *ne ex cessione tua hujusmodi nimium patiaris detrimentum, &c.* & cum ex natura subjectae materiae id referatur ad pensionem clerici dimittentis beneficium vel jus in eo, praefertur intentionem Papae eam reservandi in causam alimentorum, ut Gabriel cons. 187. n. 11. l. 2. Lott. cit. n. 47. Paris. cit. q. 2. n. 11. In alio vero casu simplicis reservationis, cum vacat, vel providetur beneficium, inseritur haec clausula: *ut commodius, vel ut decentius sustentari valeas, &c.* Paris. n. 8. Lott. n. 50. Et quidquid sit de hac clausula inserta legatis vel aliis privatorum dispositionibus, in hac materia pensionis adjecta in supplicatione, & in literis Apostolicis causam alimentorum necessario infert. Lott. cit. n. 50. citans Gig. de pens. q. 51. n. 20. & Rotam decis. 99. n. 1. p. 1. recent. unde jam concludit Lott. n. 51. quidquid sit in aliis anomalis pensionibus, in pensione, de qua hic, non cadere distinctionem, an reservata ex causa alimentorum, vel secus; cum haec causa alimentorum vi dictarum clausularum semper sit implicita, quantumcunque non facta mentio expressa de alimentis; citatque pro hoc Riminald. cons. 298. n. 11. & 13. idque praecipue, cum gratia pensionis facta est clerico, ut Gabriel cons. 191. n. 9. l. 2. apud eund. Lott. loc. cit. atque ita causa pensionis semper est pia; cum causa alimentorum dicatur pia. Paris. cit. q. 2. n. 9. citans Gig. de pens. q. 96. De cetero, num sine causa valide, etiam à Papa, reservetur pensio, dicitur infra.

Questio 439. An pensio sit quid spirituale?

Respondeo primò: Supponendo, quaestione praecedere non de pensione, quae datur in titulum beneficii, nempe quando certa pensio extrahitur ex pingui beneficio, ut deinceps sit beneficium Ecclesiasticum; sed de pensione, quae simpliciter constituitur ad tempus super fructibus beneficii, & assignatur alicui auctoritate Superioris. Hoc supposito,

2. Respondeo secundò: AA. planè non convenire in eo, num pensio ista sit quid spirituale. Utriusque sententiae fautorum fundamenta & ferè verba proponam. Primò Garc. p. 1. c. 5. n. 8. tradit, pensionem illam (subintelligendum videtur: etiam si de cetero constituitur super fructibus beneficii alicujus) quae titulo saeculari & uti laico assignatur in stipendium pro servitio temporali, puta, pro patrocinio, pro pulsandis campanis, vel aliis pro remuneracione laborum esse omnino profanam; pro quo citat Gig. de pens. q. 67. n. 2. Duaren. de benef. l. 6. c. 4. Mand. ad reg. 19. cancell. q. 11. n. 2. Pensionem vero illam, quae hodie est in usu, nempe quae loco beneficii assignatur (intellige absque eo, quod ipsa sit, aut inducat rationem beneficii, aliud enim est assignari illam tanquam beneficium, & aliud succedere illam in locum, seu loco beneficii) ut commodius quis sustentari valeat, vel ex causa resignationis, ne ex ea nimium dispendium patiat (quam proinde Mandos. loc. cit. malè vocat illam, quae datur in titulum

T

titulum